

Förbandsbesöksrapport Södra Skånska Regementet P 7 16 oktober 2023

Pliktrådet

Enligt förordning 2017:1249 utgör Pliktrådet det centrala medinflytandeorganet för totalförsvarspiktiga under grundutbildning. Pliktrådet, som består av fem värnpliktiga väljs på den årliga Värnpliktskongressen, företräder samtliga värnpliktiga och bedriver intresse- och rättighetsbevakning för deras räkning. Förbandsbesök är en viktig del i Pliktrådets löpande verksamhet.

Rapporten

I rapporten redovisas de intryck som gavs vid besöket. Den belyser såväl brister och utmaningar som det som fungerar väl och annat som bidrar till positiv utveckling på förbandet. Genom detta uppmuntrar vi även andra förband att ta efter goda exempel och gemensamt arbeta för att utveckla verksamheten i enlighet med utbildningens mål och främja goda utbildningsförhållanden.

Innehållet i rapporten har kommunicerats med berört förband, som har lämnat synpunkter på dess innehåll. Den utgör också en dialog med besökt förband, som får möjlighet att åtgärda fel och brister som följs upp under ett andra besök. Därefter kommer rapporten att delges berörd LMA via Pliktrådet, samt relevanta funktioner inom Försvarsmakten. Rapporten publiceras även på www.pliktradet.se samt delges media, riksdagen och Regeringskansliet. Rapporten reflekterar Pliktrådets syn på verksamheten.

Rapporten ligger till grund för den slutrapport som Pliktrådet författar under kvartal två.

Pliktrådets besökare:

Annie Hugosson

Alice Nilsson

Information om förbandet

Södra skånska regementet P 7 ligger i Revingehed cirka 20 minuter med bil utanför Lund. Grundutbildningsbataljonen utbildar värnpliktiga på fyra kompanier. Inför värnpliktskullen 23 – 24 var det beställt 346 värnpliktiga, men förbandet har vid Pliktrådets besök endast 324 under grundutbildning.

Sammanfattning av rapporten

- Det finns problem med attityden mellan värnpliktiga på 7:e kompaniet. Pliktrådet upplever genom berättelser från de förtroendevalda att det råder en attityd där vissa plutoner är "tuffare" än andra.
- Förbandet behöver genomföra ny utbildning i värdegrund för de fåtal värnpliktiga och befäl som inte följer den.
- Skyddsassistenterna behöver fortsatt stöttning och förtydligande i sin roll som förtroendevalda enligt Pliktrådets uppfattning. Både en fördjupad kunskap i förtroendeuppdraget och hur detta skiljer sig från förtroendepersonernas, och vidare utbildning i avvikelse- och tillbudsrapportering.
- Pliktrådet har varit i kontakt med de kompani/förbandsförtroendevalda efter Pliktrådets besök och ett flertal nedan nämnda punkter är numera hanterade av förbandet.

Arbetsmiljö & säkerhet

Skyddsassistenterna berättar att de inte förstår skillnaden på deras roll och förtroendepersonernas. De har förstått att de ska skriva avvikelserapporter när det uppstår en brist i något som rör arbetsmiljön eller verksamhetssäkerheten, men känner sig osäkra på hur det ska göras. De berättar att de gärna hade repetitionssutbildats i skyddsassistentrollen och de vill framförallt få en fördjupad utbildning i hur avvikelserapporter och tillbudsrapporter ska skrivas. Pliktrådet uppmanar förbandet till att snarast möjliggöra denna utbildning, samt att se över hur skyddsassistenter kan få kontinuerlig utbildning.

Efter att Pliktrådet har haft kontakt med förbandsförtroendevalda efter besöket, har det bekräftats att det har hanterats, och skyddsassistenterna kommer att få vidare utbildning i sina uppdrag.

Försvårshälsan

Försvårshälsan genomför introduktionsutbildning om inryckningsstress för både värnpliktiga och befäl. De har också tagit fram en handbok för befäl som beskriver hur en sjukdomsbedömning kan göras på plutonnivå innan de värnpliktiga skickas till försvårshälsan. Både försvårshälsan och förbandet menar att det tidigare år hade varit onödigt många besök på försvårshälsan. De menar att den första bedömningen, exempelvis vid en förkylning, kan göras redan av plutonchefen, istället för av en sjuksköterska. Försvårshälsan upplever att kommunikationen mellan dem och bataljonen är god.

När Pliktrådet samtalar med försvårshälsan berättar de att de i år jobbar på att minska belastningsskadorna. Dels genom att göra belastningsstegringen under utbildningen långsammare, dels genom att jobba förebyggande genom mikro-fys. Försvårshälsan upplever att fysiken på de värnpliktiga har gått ner över åren, men att detta kan "åtgärdas" genom att ha en tydligare struktur för den fysiska träningen.

Pliktrådet har ingen uppfattning om hur de värnpliktiga upplever stödet från försvarshälsan.

Fysisk belastning

Efter samtal med värnpliktiga upplever Pliktrådet vid tidpunkten för besöket att den fysiska belastningen är hög. Vi informerades om att den grundläggande militära utbildningen (GMU) var planerad att genomföras på sex veckor. Det hade skett ett missförstånd mellan Plikt- och prövningsverket och P 7 och soldaterna ryckte in en vecka senare än planerat. Detta ledde till att GMU genomfördes på fem veckor istället för sex. Som resultat behövde förbandet kombinera skjutvecka på Ravlunda skjutfält med utbildningskontroll.

Detta hade i sin tur lett till vad de värnpliktiga själva beskrev som att "fler var på sjukan än i tjänst" då belastningen snabbt hade ökat och kvarstått under längre tid. När Pliktrådet träffar försvarshälsan bekräftar de att GMU:n hade genomförts med snabb stegring och hög belastning.

Vid besöket blev Pliktrådet varse att de värnpliktiga har haft problem med eksem efter tejpning av fötterna. Därför erbjöds testning av de exponerade (50 st). Resultatet är ännu inte tillgängligt.

Förbandsförtroendevalda berättade även efter besöket att värnpliktiga har fått möjlighet att delta i studier kring innehåll i tejp och mer omfattande allergitest för detta.

Visitation av de värnpliktigas fötter genomförs kontinuerligt i förebyggande syfte.

Psykisk hälsa

Värnpliktskonsulenter berättar för Pliktrådet att de upplever att värnpliktiga söker sig till dem för sent. Enligt konsulenter kan det första mötet vara svårt att få till, då det upplevs finnas en stolthet bland de värnpliktiga i att inte behöva samtalsstöd.

Värnpliktskonsulenter har utvecklat en broschyr: "Läge att snacka" som delas ut till de värnpliktiga vid inryck. I broschyren finns information om vad konsulenter kan hjälpa till med, samt kort text om tecken på stress och hur den kan hanteras. I broschyren framgår kontaktuppgifter till värnpliktskonsulenter. Värnpliktskonsulenter har haft besök av 10 % av de värnpliktiga i denna årskull. Ordinarie tillvägagångssätt för att boka tid hos konsulenter är via befäl. När Pliktrådet samtalar med de värnpliktiga är de mycket positiva till konsulenter och upplever att tillgängligheten och engagemanget hos konsulenter är stort. De värnpliktiga som Pliktrådet träffar som själva besöker konsulenter är mycket nöjda med den hjälp de får.

Pliktrådet återkopplade detta till förbandsledningen och uppmanade dem att fortsätta stärka värnpliktskonsulenternas roll i verksamheten hos de värnpliktiga och befäl.

Attityder & jargong

Efter samtal med de förbandsförtroendevalda berättar de att förbandet har genomfört ett flertal undervisningstillfällen om värdegrunden. Under varje plutonenstimme lyfts en punkt "attityd och jargong" där de värnpliktiga i plutonen diskuterar allt som rör detta, och enligt de kompaniförtroendevalda ska de tillfällen där det har funnits brister i attityd och jargong hanterats omedelbart av förbandet.

På ett kompani, specifikt en pluton framkom det att vissa befäl använder sig av nedvärderande uttryck när de exempelvis inte blir godkända vid visitationer. En av de värnpliktiga berättar att ett befäl har sagt "det skulle förvåna mig att se om ni kunde klara av basala grejer" vid en vapenvisitation. Pliktrådet har varit i kontakt med förbandsförtroendeperson efter besöket och ärendet ska nu ha åtgärdats.

En annan pluton ska fått, vad de upplevde som bestraffningar när de kommit sent till utbildningsmoment, vilket yttrat sig i extra hårda visitationer. Vidare här, ska detta ha diskuterats i efterhand mellan förtroendevald på pluton och befäl och därmed ska ha hanterats.

På Stridsvagnskompaniet beskrivs en viss dålig attityd mellan de värnpliktiga. Dageleven har bland annat blivit puttad ur marschled under transport mellan olika utbildningsplatser. Pliktrådet får också beskrivit för sig att stab- och tross plutonen genomfört övning med en av stridsvagnsplutonerna, där en grupp individer har vägrat att anpassa marschtempot efter de som är långsammare. Den upplevelse som de värnpliktiga beskriver för Pliktrådet är att det finns en inställning om att vissa är plutoner är bättre än andra och att man på grund av detta inte vill arbeta tillsammans.

Detta problem kvarstår inte längre enligt de förtroendevalda, då yttliggare värdegrundsarbete har genomförts på kompaniet efter Pliktrådets besök. Pliktrådet ser dock att förbandet bör ha fortsatt koll på attityden och jargongen i kompaniet, framförallt de individer som utmärker sig negativt där.

När Pliktrådet återkopplade och berättade om de värnpliktigas upplevelser för förbandsledningen upplever Pliktrådet att detta förbisågs. Förbandsledningen menar att exempelvis att springa milen som en repressalie inte är rimligt, som en pluton ska ha behövt göra. Detta eftersom det tar så lång tid att utföra, och måste då varit inplanerat i utbildningen sedan innan. Man menar också att stå i jägarvila eller plankan kan vara en del av den fysiska träningen och att befäl ska ha skojar när de bätt de värnpliktiga upprepa "Jag ska bli bättre" och "Vi kan bädda sängen" vid av utförandet av dessa moment. Dessa händelser ska ha skett i en viss pluton på ett av kompanierna på förbandet, där de inte hade klarat städvisitationen. Ledamöterna från Pliktrådet har underrättat förbandsledningen vilket kompani och respektive pluton det rör sig om i fråga.

Pliktrådet uppmanar förbandet att se över hur en del anställda uttrycker sig till de värnpliktiga och att tydliggöra vad som redan är planerad verksamhet och inte, för att de värnpliktiga inte ska uppfatta att de straffas för de saker som de gör eller inte gör.

De förtroendevalda tryckte på uppskattandet av förbandschefens närvaro ute på förbandet, exempelvis besöker förbandschefen ibland soldathemmet för att endast småprata med de värnpliktiga.

Pliktrådet vill belysa att den dåliga jargong som finns hos ett fåtal på förbandet, riktar sig mot vissa specifika grupper, befäl och värnpliktiga som Pliktrådet har lyft till förbandet direkt på plats. Utöver detta uttrycker de värnpliktiga att det råder en god jargong på förbandet och är mycket nöjda.

Avbruten utbildning

Vid Pliktrådets besök har tolv värnpliktiga avbrutit grundutbildningen. De befäl Pliktrådet samtalade med menade på att 6 procent överintag var för lågt och den tidigare procentenheten upp mot 10 procent hade varit bättre. Större delen av de som hade avbrutit utbildningen ska ha gjort det på grund av psykisk ohälsa, men att dessa ska ha varit problem som fanns innan inryck.

Boendemiljö & vistelseutrymmen

Förbandet har två nybyggda kaserner, varav det ena huserar värnpliktiga. Övriga värnpliktiga bor i äldre kaserner. Under besöket upplevs de värnpliktiga vara nöjda med kasernerna, särskilt de nyrenoverade. Det enda som inte fungerar med de nya kasernerna är ventilationssystemet som automatiskt regleras beroende på hur mycket koldioxid som finns i rummet. Detta gör att det blir svårt att reglera temperaturen och det blir kallt på vintern och varmt på sommaren. Det går inte heller att öppna fönsterna i dessa byggnader för att reglera temperaturen.

Skåpen i de nya kasernerna är höga och de värnpliktiga når inte överskåpen. Skåpen har en inbyggd hylla att dra ut för att kunna nå överskåpen, men skåpen är inte fastborrade i väggen och riskerar att välta om de värnpliktiga använder hyllan. För att inte riskera att skåpen faller över de värnpliktiga om de ställer sig på hyllan, har varje logement tilldelats en separat stege. Förbandet menar att Fortifikationsverket inte vill borra fast skåpen för att inte förhindra eventuell omorganisering i logementen.

Torkskåpen och vårdutrymmena i de nya kasernerna är väldigt uppskattade på grund av sin stora rymd och fräschhet. Däremot flaggar ledningen och befälen som befinner sig i de nya kasernerna att de redan har börjat att bli brist på kontorsplatser till dem.

Materiel & personlig utrustning

Under besöket uppmärksammades att de handskar värnpliktiga får ut inte håller för fordonstjänst. De värnpliktiga upplever att handskarna går sönder och att de inte kan byta på förrådet på grund av en kvantitativ brist. Däremot fanns det en modell som de upplevde fungerade, dock hade inte 7:e kompaniet fått tillgång till denna, trots önskan om detta. Pliktrådet uppmanar förbandet att se över möjligheten att ge alla värnpliktiga på förbandet tillgång till samma eller liknande handskar.

Stridsväst 2000 finns inte tillgänglig i de mindre storlekarna. Detta gör att de som är mindre tvingas använda för stora stridsvästar som inte sitter nära kroppen vilket gör det svårt och otympligt att hantera magasin vid skjutövningar. Pliktrådet kommer ta med sig frågan vid rapporter till FST STÖD då de sett problemet på fler förband.

Värnpliktiga kvinnor vid förbandet får ersättning i form av 1 500 kr för att köpa civila trosor och 1 800 kr för att köpa in civila BH:ar, som FST STÖD har gett direktiv på. Förbandet har reglerat inköpen till vissa märken som uppfyller den standard som krävs på underkläder inom Försvarsmakten. Pliktrådet är mycket positivt till att P 7 har agerat på problemet med de icke funktionsdugliga trosor som idag finns tillgängliga för värnpliktiga kvinnor. Bakom beslutet ligger även en brist på kalsonger, vilket leder till att kvinnorna inte heller kan hämta ut dem istället för trosorna. När Pliktrådet samtalar med de värnpliktiga kvinnorna ser de mycket positivt på att de själva kan köpa in den modell och storlek som passar dem. Utbildningsadjutanten hade införskaffat en varmvattendispenser per kasern för att

PLIKTRÅDET Författare: Alice Nilsson och Annie Hugosson

underlätta för de värnpliktiga när de ska fylla på varmvatten i sina termosar inför fält. Ett initiativ Pliktrådet ser positivt på.

Medinflytande

NVK-representanterna uttryckte önskan om stöttning i hur de skulle hålla NVK-möten under Pliktrådets De har tidigare fått ledning av NOAK-representanter (Nätverk officer anställd kvinna) men har nu instruerats att hålla möten under egen ledning. De ser positivt på att ha mötena själva, men önskar hjälp i form av förslag på dagordning och exempel på hur de kan lägga upp möten, för att nätverket ska kunna användas till sin fulla potential. Något som de förtroendevalda delgav Pliktrådet efter besöket att de nu har fått.

Förbundet har infört förmöten inför nämnder och NVK-möten. Kompaniledningen på stridsvagnskompaniet menar dock att det är svårt att hitta tid för NVK-möten som inte stör utbildningen, men inte heller läggs efter tjänstetid. De värnpliktiga kvinnorna är ambitiösa och vill inte missa utbildningstid, och hoppar då hellre över NVK-möte, för att kunna delta i tjänst. När Pliktrådet var på besök, inföll NVK-möten en måndag i månaden 17:30.

På kompaninämnderna deltar även GSSK för att möjliggöra erfarenhetsutbyte, vilket Pliktrådet ser som positivt.

Meningsfull utbildning

De värnpliktiga är överlag väldigt nöjda med sina befäl och kvalitén på sin utbildning, bortsett den pluton som lägger enligt Pliktrådets uppfattning orimligt mycket tid på morgonstädning och visitation av detta.

Information & mönstring

Vid besöket får Pliktrådet till sig att det skett en miss i kommunikationen mellan Plikt- och prövningsverket och förbundet om inryckningsdatum. Enligt förbundet ska de värnpliktiga ryckt in en vecka senare än planerat. Detta hade i sin tur lett till att de värnpliktiga fått en kortare GMU (grundläggande militär utbildning).

Meningsfull fritid

De värnpliktiga får översiktsscheman vilket gör att de kan planera ledighet i god tid. De menar att de kan planera sina hemvistelser bättre och därmed får bättre återhämtning.

Det är möjligt att resa med kollektivtrafik till Lund centrum, dock tar detta runt en timme. Med egen bil tar det 25 minuter. Soldathemmet, som ligger på regementsområdet, används flitigt av de värnpliktiga. Soldathemsförståndaren har varje onsdag en temakväll. Det finns två stora gym under matsalen som de värnpliktiga kan nyttja efter tjänst, samt ett utomhusgym strax bortom matsalen. Kasernerna har även ett större dagrum per våning med soffa och tv.

PLIKTRÅDET Författare: Alice Nilsson och Annie Hugosson

När Pliktrådet var i kontakt med de förtroendevalda i efterhand framkom det även att de förtroendevalda arbetar för att onsdagskvällar ska vara fria för samtliga värnpliktiga, i den mån de går. Detta för att alla ska kunna delta på soldathemmets aktiviteter på onsdagarna.

Resor

Pliktrådet saknar uppfattning om huruvida resesituationen är tillfredställande på regementet.

Soldathem

Soldathemmet ligger inom regementsområdet. Revingeheds soldathemsföreståndare beskrivs av de värnpliktiga som driven och engagerad. Han är otroligt uppskattad och de värnpliktiga berättar att han bidrar till att förbandet har en bättre jargong.

Soldathemsföreståndaren har en bil som används för att besöka de värnpliktiga i fält med snacks och annat gott, som givetvis är mycket uppskattat. De menar att det bidrar till ett höjt stridsvärde. Ibland stannar soldathemsföreståndaren ute i fält under övningsserierna, då han har ett tält uppe på taket på soldathemsbilen. Soldathemsföreståndaren har även två hundar som följer med i verksamheten, som är oerhört uppskattade av de värnpliktiga.

Under Pliktrådets besök berättade soldathemsföreståndaren om en grupp värnpliktiga som inte skulle få möjlighet att åka hem över helgen, på grund att de satt som beredskapsstyrka. Dessa skulle han ta till en skjutbana för pistolskytte. Pliktrådet ser Revingeheds soldathem som ett föregångsexempel gällande engagemang och driv för dess värnpliktiga.

Värnpliktiga berättar att soldathemsföreståndaren har tagit tag i problem hos värnpliktiga som dykt upp. De menar att han soldathemsföreståndaren förstår vikten av ett bra medinflytande i organisationen och stödjer de värnpliktiga att göra utbildningen bättre, och är en bra stödfunktion för de värnpliktiga. Pliktrådet upplever att värnpliktiga har stort förtroende för soldathemsföreståndaren, och gärna samtalar med honom om problem. Pliktrådets uppfattning är att även förbandets ledning har en god relation och förtroende för soldathemsföreståndaren. Pliktrådet ser mycket positivt på detta och uppmanar förbandet att fortsätta ge soldathemsföreståndaren goda förutsättningar att bedriva soldathemsverksamhet.

Övrigt

Förbandet ska spara 17 –18 miljoner kronor 2023 och detta har resulterat i att exempelvis ett kompani inte har kunnat genomföra mörkerskjutning. Befälen menade på att detta var en omständighet som försvårade det för dem att kunna uppnå alla utbildningsmålen för de värnpliktiga.

Pliktrådets besök inföll dagen innan förbandsnämnden, och de förtroendevalda menar då på att mycket som sades till Pliktrådet under besöket, var saker som sen skulle lyftas på förbandsnämnden och åtgärdas där. Därav har Pliktrådet vid senare tillfälle varit i kontakt med de kompaniförtroendevalda på förbandet, för att få en så rättvis bild av förbandet som möjligt. Förbandsnämnderna görs en gång varannan månad, i enlighet med Försvarmaktens föreskrifter om medinflytande för totalförsvarspliktiga.

Avslutning

Pliktrådet vill tacka LMA för ett gott bemötande under hela besöket. Vi tackar även de förtroendevalda för deras tid och ärlighet, samt soldathemsförståndaren Mikael Persson för det goda mötet och för möjligheten att använda soldathemmet under besöket.

Dagen avslutades med att Pliktrådet föredrog spontana intryck från besöket för förbandsledningen. Samtliga punkter gicks igenom, men Pliktrådet upplevde att ledningen inte gav uttryck för att vara riktigt mottagliga. Men vid återkoppling med förtroendevalda på förbandet några veckor efter besöket, fick Pliktrådet till sig att de punkter de presenterade för förbandet, har åtgärdats eller har börjat arbetas med. Något som Pliktrådet ser positivt till.

Annie Hugosson
Ledamot, förbandsansvarig Södra Skånska Regementet

070-848 65 91
annie.hugosson@pliktradet.se